Sõidukiga seotud liiklusseaduse muudatused 2011. aastal

MAANTEEAMET

Mopeedi registreerimine muutub käesoleva aasta juulist kohustuslikuks

Alates käesoleva aasta 1. juulist muutub teeliikluses osaleva mopeedi registreerimine liiklusregistris kohustuslikuks. Mopeed peab olema kehtestatud korras registreeritud ja sellel peavad olema riiklikud registreerimismärgid. Et uue liiklusseaduse kohaselt on mopeed mootorsõiduk, peavad mopeedid vastama kehtestatud tehnonõuetele. Ühtlasi laieneb mopeedidele ka kohustuslik liikluskindlustus.

Enne uue liiklusseaduse jõustumist kasutusel olnud mopeedid, välja arvatud pisimopeedid, peavad olema registreeritud ühe aasta jooksul alates käesoleva seaduse jõustumisest, s.t hiljemalt 01.07.2012.

Kasutusel olnud mopeedid, millel puuduvad sõiduki maaletoomise ja tollivormistuse lõpetamist tõendavad dokumendid ja/või sõiduki seaduslikku omandamist ja valdamist tõendav dokument, registreeritakse omaniku kirjaliku kinnituse alusel sõiduki seadusliku omandamise kohta, kui nimetatud dokumentide taastamine ei ole võimalik.

Mopeedi registreerimise eest tasutakse riigilõivu 9,58 eurot. Mopeedi registreerimismärgi väljastamise eest tasutakse riigilõivu 6,39 eurot.

Alates 01.07.2012 Eestis liiklusregistrisse kantavatel mopeedidel peab olema Euroopa Liidu ühtne kogusõiduki tüübikinnitus (need peavad olema sertifitseeritud). Tüübikinnituse nõuet ei rakendata enne 1. jaanuari 2004 esmaregistreeritud või kasutusele võetud mopeedidele. Seega vanemate mopeedide kohta Euroopa Liidu ühtne kogusõiduki tüübikinnituse nõue ei kehti.

Ühtlasi peavad alates 01.07.2012 registreeritavate mopeedide tehnonõuded (nt tulede, müra, heitmete kohta) vastama Euroopa Liidus kehtestatud nõuetele (olema sertifitseeritud). Kuni 01.07.2012 registreeritavatele mopeedidele ei rakendata Euroopa Liidus kehtestatud nõudeid ning sellised mopeedid peavad vastama leebematele tehnonõuetele. Leebemate tehnonõuete puhul on rakendatud põhimõtet, et kõik liiklus- ja keskkonnaohutud mopeedid, mis vastavad mopeedi tootja poolt ettenähtule, oleks võimalik registreerida.

Kuigi uue liiklusseaduse kohaselt on mopeedid mootorsõidukid, vabastatakse need korralisest tehnonõuetele vastavuse kontrollist ehk tehnoülevaatusest. Mopeedi vastavuse kehtestatud tehnonõuetele peab tagama mopeedi omanik või vastutav kasutaja.

Mopeed on kahe- või kolmerattaline mootorsõiduk, mille valmistajakiirus on üle 25, kuid mitte üle 45 kilomeetri tunnis ja mille töömaht sädesüütega sisepõlemismootori korral ei ületa 50 kuupsentimeetrit või muu sisepõlemismootori korral suurim kasulik võimsus ei ületa nelja kilovatti või mille suurim püsi-nimivõimsus elektrimootori korral on üle 0,25 kilovatti, kuid ei ületa nelja kilovatti.

Mopeediks loetakse ka eelnimetatud tingimustele vastavat kerget neljarattalist mootorsõidukit, mille tühimass ei ületa 350 kilogrammi. Neljarattalise kerge elektrisõiduki korral ei arvestata akude massi tühimassi hulka.

Põllumajanduslikud liikurmasinad vabastatakse tehnonõuetele vastavuse kontrollist

Uue liiklusseaduse jõustumisel vabastatakse põllumajanduslikud liikurmasinad korralisest tehnonõuetele vastavuse kontrollist (tehnoülevaatusest). Põllumajandusliku liikurmasina vastavuse kehtestatud tehnonõuetele peab tagama põllumajandusliku liikurmasina omanik või vastutav kasutaja.

Põllumajanduslikuks liikurmasinaks loetakse kindla põllutöö tegemiseks ette nähtud konkreetse tehnoloogilise protsessi või selle osa teostamiseks loodud eriotstarbelist mootorsõidukit, mida ei kasutata teistel põllumajanduslikel töödel ja mille suurim valmistajakiirus ületab 6 kilomeetrit tunnis, kuid ei ületa 40 kilomeetrit tunnis. Sellisteks sõidukiteks on näiteks kombainid. Siiski ei loeta põllumajanduslikuks liikurmasinaks sellist liikurmasinat, mida kasutatakse ainult ühe kindla töö tegemiseks, kuid mis oma ehituse poolest on võimeline tegema ka teisi töid, näiteks erinevad ekskavaatorid või laadurid. Sarnaselt liikurmasinale ei loeta põllumajanduslikuks liikurmasinaks ka auto alusel valmistatud eritöömasinat.

Peale selle muudab uus liiklusseadus traktori ja liikurmasina mõisteid. Uue liiklusseaduse kohaselt võivad nii traktor kui ka liikurmasin olla lisaks ratastega mootorsõidukile ka roomikutel liikuv mootorsõiduk. Siiski on roomikutel liikuvatele sõidukitele kehtestatud teatud piirangud. Eelkõige tuleb silmas pidada, et kattega teel tohib sõita ainult sellise mootorsõidukiga ja selle haagisega, mis toetuvad tee pinnale pneumaatiliste või elastsest materjalist roomikutega või elastsete patjadega varustatud roomikutega. Samuti kehtestatakse traktorite ja liikurmasinate roomikutele tehnonõuded, mis järgivad eespool toodud liiklemisele kehtestatud põhimõtteid. Seega ei ole metallroomikutega traktorite ja liikurmasinate kasutamine ja registreerimine võimalik, kuivõrd metallroomikutega traktorid ei vasta kehtestatud tehnonõuetele ning nende teeliikluses kasutamine ilma teed kahjustamata on võimatu. Viimatimainitu on aga teeseaduse kohaselt keelatud.

Lisaks tühistab uus liiklusseadus traktorite kohta kehtestatud maksimaalse kiiruse piirangu. Kui praegu kehtiva korra kohaselt loetakse traktoriks ainult selliseid mootorsõidukeid, mille valmistajakiirus ei ületa 50 kilomeetrit tunnis, siis uue liiklusseadusega valmistajakiiruse ülempiiri kehtestatud ei ole. Põhjus on eelkõige see, et tehnoloogia areng võimaldab toota kiirekäigulisi traktoreid, mille valmistajakiirus ületab kehtinud piirangut 50 kilomeetrit tunnis. Seetõttu ei ole otstarbekas piirata selliste traktorite kasutamist, kuivõrd üle 50 kilomeetri tunnis liikuvad traktorid ei põhjusta täiendavat liiklusohtu.

www.mnt.ee

Sõidukeid ei registreerita enam hooldussõidukiteks

Alates käesoleva aasta 1. juulist ei registreerita enam sõidukeid hooldussõidukiteks. Kui seni kehtinud korra kohaselt tuli sõidukid eraldi hooldussõidukiks registreerida, siis uue liiklusseaduse kohaselt seda enam ei tehta.

Hooldussõidukid on sõidukid, millega täidetakse teehoiuülesandeid ja teel möödapääsmatuid tööülesandeid. Tulenevalt hooldussõiduki mõistest saavad hooldussõidukiks olla vaid need sõidukid, millega täidetakse teel konkreetseid tööülesandeid. Seega ei loeta sõidukeid enam hooldussõidukiteks nende kereehituse või eeldatavate tööülesannete järgi (hooldussõidukiks registreerimisel), vaid neid loetakse hooldussõidukiteks ainult konkreetsel hetkel, kui nendega täidetakse teehoiuülesandeid ja teel möödapääsmatuid tööülesandeid. See põhimõte kehtib ka enne uue liiklusseaduse jõustumist hooldussõidukiteks registreeritud sõidukite kohta.

Uue liiklusseaduse jõustudes muutub ka kollase vilkuri kasutamise kord. Kehtiva korra kohaselt võib kollast vilkurit kasutada ainult hooldussõidukiks registreeritud sõidukil, samas ei ole kollase vilkuri kasutamine kohustuslik. Kollase vilkuri kasutamine hooldussõidukil annab õiguse eirata teatavaid kehtiva liikluseeskirja nõudeid. Et aga teehoiuülesandeid või teel möödapääsmatuid tööülesandeid täitvad sõidukid kujutavad liiklusele lisaohtu, olenemata sellest, kas nad eiravad liikluseeskirja nõudeid või mitte, siis muudetakse uue liiklusseadusega hooldussõidukitel kollase vilkuri kasutamine kohustuslikus. Samas jääb kehtima põhimõte, et kollase vilkuri kasutamine hooldussõidukil annab õiguse eirata teatavaid uue liiklusseaduse nõudeid.

Ühtlasi kehtestatakse uue liiklusseadusega täiendavad võimalused kollase vilkuri kasutamiseks, et suurendada üldist liiklusohutust ning ohtlike sõidukite märgatavust, kuid need ei anna õigust eirata liiklusseaduse nõudeid. Ühe võimalusena võib kollast vilkurit kasutada mootorsõidukil, mis on ette nähtud abi osutamise toiminguteks teel. Samuti võib kollast vilkurit kasutada juhul, kui sõidetakse põllumajandus- või metsatööstustraktoriga ja piiratud kiirusega sõidukitega või nende veetavate järelhaagistega, mis on koos koormaga laiemad kui 2,55 meetrit, või mootorsõidukiga, mille valmistajakiirus ei ületa 40 kilomeetrit tunnis.

Sihtotstarbelisi tööseadmeid ei tule registreerida

Käesoleva aasta 1. juulil jõustuva uue liiklusseaduse kohaselt ei loeta pukseeritavat seadet ega vahetatavat pukseeritavat seadeldist haagiseks. Seetõttu ei ole nimetatud sõidukeid vaja registreerida ega läbida korralist tehnonõuetele vastavuse kontrolli (tehnoülevaatust) ning neile ei laiene liikluskindlustuse kohustus.

Pukseeritav seade on mootorsõiduki haakes järel veetav või ees tõugatav mehhanism, konstruktsioon, ehitis või muu seadis, millel on vähemalt üks ratas, mis toetub püsivalt maapinnale. Pukseeritavaks seadmeks loetakse erinevaid tõstukeid (näiteks korvtõstukit), kompressoreid, generaatoreid, pumpasid ja muid sihtotstarbelisi seadmeid.

Vahetatav pukseeritav seadeldis on põllu- või metsamajanduses kasutatav mehhanism, mille peamine otstarve on täiendada või muuta traktori funktsioone ja mis on konstrueeritud traktori haakes vedamiseks. Seega loetakse vahetatavaks pukseeritavaks seadeldiseks ainult põllu- või metsamajanduses kasutatavaid mehhanisme, näiteks adrad, erinevad laoturid, külvikud ja muud sihtotstarbelised seadeldised.

Et pukseeritav seade ja vahetatav pukseeritav seadeldis ei pea olema registreeritud ega läbinud tehnonõuetele vastavuse kontrolli, on nimetatud sõidukitega liiklemise kohta kehtestatud piirangud. Nimetatud sõidukitega liiklemisel ei tohi sõidukiirus ületada 25 kilomeetrit tunnis.

Samuti tuleb liiklemisel järgida asjaolu, et korraga ei tohi vedada rohkem kui ühte pukseeritavat seadet või vahetatavat pukseeritavat seadeldist. Koormaplatvormil või muul osal ei tohi olla inimesi.

Täiendava liiklusohutuse tagamiseks peab pukseeritavale seadmele ja vahetatavale pukseeritavale seadeldisele paigaldama piduritulelaternad, tagumised suuna- ja ääretulelaternad ning haagise tagumised punased võrdkülgsed kolmnurksed helkurid. Samuti tuleb lisada aeglase sõiduki ja kiiruspiirangu tunnusmärk. Kõige olulisem on, et haakeseadeldis ning mass vastaksid majandus- ja kommunikatsiooniministri määrusega kehtestatud tehnonõuetele (§ 73 lg 11).

Väikesaartel on võimalik teha tehnonõuetele vastavuse kontrolli

Uue liiklusseaduse kohaselt on võimalik ainult püsiasustusega väikesaarel ning Aegnal ja Naissaarel kasutatavatele mootorsõidukitele ja nende haagistele teha sellekohast väikesaarte tehnonõuetele vastavuse kontrolli ehk tehnoülevaatust (§ 73 lg 4). Püsiasustusega väikesaarte seaduse kohaselt on püsiasustusega väikesaared Abruka, Kihnu, Kessulaid, Kõinastu, Manija, Osmussaar, Piirissaar, Prangli, Ruhnu, Vilsandi ja Vormsi.

Liikluses kasutatavad mootorsõidukid ja nende haagised peavad sõltumata liiklemise asukohast olema tähtaegselt läbinud tehnonõuetele vastavuse kontrolli. Et aga püsiasustusega väikesaartel ning Aegnal ja Naissaarel puuduvad tehnonõuetele vastavuse kontrolli tegemise võimalused, on nimetatud saartel mootorsõidukite ja nende haagiste seaduslik kasutamine peaaegu võimatu või ebaotstarbekalt kulukas. Nimelt tuleks mootorsõidukid ja nende haagised tehnonõuetele vastavuse kontrolli läbimiseks vedada mandrile, Saaremaale, Hiiumaale või Muhule.

Uue liiklusseaduse kohaselt hakkab püsiasustusega väikesaarel ning Aegnal ja Naissaarel tehnonõuetele vastavuse kontrolli läbi viima Maanteeamet. Nimetatud saartel kasutatavad mootorsõidukid ja haagised peavad vastama majandus- ja kommunikatsiooniministri määrusega kehtestatud tehnonõuetele. Kuivõrd väikesaarte tehnonõuetele vastavuse kontrolli läbinud mootorsõidukit ja selle haagist tohib kasutada ainult nimetatud saartel, siis viiakse tehnonõuetele vastavuse kontroll läbi lihtsustatud nõuete kohaselt. Tehnonõuetele vastavuse kontroll viiakse läbi vaatluse teel ja katsesõiduga, millega tehakse kindlaks mootorsõiduki ja selle haagise liiklus- ja keskkonnaohutu seisukord. Väikesaartel tuleb tehnonõuetele vastavuse kontrolli eest tasuda mootorsõidukite (v.a mootorrataste) ja nende haagiste puhul riigilõivu 12,78 eurot ning mootorrataste puhul 6,39 eurot.

Hävinenud sõidukite tehnonõuetele vastavus kaotab kehtivuse

Vastavalt uues liiklusseaduses kehtestatud tehnonõuetele vastavuse kontrolli (tehnoülevaatuse) sätetele kaotab kindlustusandja poolt hävinenuks loetud sõiduk kehtivatele tehnonõuetele vastavuse (§ 73 lg 3). Seega tuleb sõidukitega, mis on küll kindlustusandja poolt hävinenuks loetud, kuid mis taastatakse teeliikluses osalemiseks, läbida korraline tehnonõuetele vastavuse kontroll.

Liikluskindlustuse seaduse kohaselt loetakse sõiduk hävinenuks, kui selle taastamisremont pole tehniliselt või majanduslikult põhjendatud. Sellekohase otsuse teeb sõiduki kindlustusandja ning tema edastab sõiduki kohta käiva vastava teabe Maanteeametile. Maanteeametile laekunud teabe põhjal tühistatakse sõiduki kehtiv tehnonõuetele vastavus ja sellekohane märge kantakse liiklusregistri infosüsteemi. Sõiduki registreerimistunnistusele eraldi sellekohast märget ei kanta.

Kuivõrd hävinenuks loetud sõidukite puhul on tegemist eelkõige sõidukitega, mis on osalenud rasketes liiklusõnnetustes ning sõidukite taastamisremondi üle puudub tehniline kontroll, on selliste sõidukite peamiseks probleemiks nende tehniliselt ebakorrektne taastamine. Eelkõige on ohtlik sõiduki oluliste sõlmede (näiteks rooli- ja piduriseadmete või valgustusseadmete) ebakorrektne remont. See on ohtlik nii teistele liiklejatele kui ka sõitjatele endile, sest selle tulemusena võib sõiduki käitumine ohuolukordades tundmatuseni muutuda.

Uus liiklusseadus kehtestab nõuded võistlusautodele ja nende kasutamisele

Käesoleva aasta 1. juulil jõustuva uue liiklusseadusega kehtestatakse nõuded võistlusautodele ning nende kasutamisele ja juhtimisele liikluses. Võistlusautoks loetakse autot, mis on ette nähtud ainult autospordivõistlustel või -treeningutel osalemiseks.

Kuigi võistlusautod ei ole ehitatud ega varustatud teeliikluses osalevate sõidukite nõuete kohaselt ja teeliikluses otseselt osaleda ei tohiks, on see piiratud tingimustes siiski vajalik. Seetõttu sätestatakse uues liiklusseaduses võimalus, et võistlusauto võib osaleda ka teeliikluses, kuid ainult seoses Eesti Autospordi Liidus registreeritud autospordivõistluste ja -treeningutega. Siiski ei või võistlusauto osaleda teeliikluses juhuslikult valitud marsruuti mööda, vaid sõita tohib ainult võistluse või treeningu juhendi kohaselt. Samuti peab võistlusauto teeliikluses osalemine olema kooskõlastatud võistluse korraldajaga.

Et võistlusauto tehniline ülesehitus ja juhtimise iseärasused erinevad oluliselt tavasõidukite omast, tohib võistlusautot teeliikluses juhtida ainult Eesti Autospordi Liidu väljastatud sõitjalitsentsiga isik.

Selleks et võistlusauto saaks piiratud tingimustes teeliikluses osaleda, peab see olema registreeritud. Samuti peab võistlusauto vastama Rahvusvahelise Autoliidu või Eesti Autospordi Liidu kehtestatud tehnilistele nõuetele. Nimetatud nõuetele vastavust kontrollib Eesti Autospordi Liit, kelle väljastatud võistlusauto tehnilise kaardi alusel võistlusautod registreeritakse. Kuivõrd võistlusautod ei vasta kõikidele teeliikluses osalevate sõidukite nõuetele, paigaldatakse nende eristamiseks teistest sõidukitest võistlusautodele punase värvusega registreerimismärgid.